

FOTO: ROGER VELAZQUEZ

LA PINTURA D'ARIAN MORERA

ROSES I ESTRELLES O L'ORIENT INTERIOR

JULIÀ GUILLAMON

Hi ha els mosaics hidràulics de les cases burgeses, amb les seves rosasses i estrelles que es transformen als ulls de l'espectador segons si mirem la part plena de les rajoles o si ens fixem en la figura que es forma als vèrtexs. Aleshores apareix en lloc central la imatge d'una estrella rutilant que sembla de ferro forjat. Segons com, l'estrella de ferro desapareix i veiem una creu taronja o una petita composició, una flor que exhibeix als escaires quatre quadrats i quatre rombes ensopits. Sobre aquests terres vertiginosos ha transcorregut la vida de la nostra gent més endreçada. Aquí es neulia Pilar Prim, amb el seu pes de matrona, i els Lloberola, de *Vida Privada*, esgotaven la seva fortuna, cada cop més eixuts d'armilla. És el vertigen que s'introdueix en la vida de la bona gent entrant pels peus. La primera imatge que tinc de la pintura de l'Arian és un d'aquests terres: una tela que he vist al seu estudi del carrer de Sant Lluís d'Igualada, que representa una escala, amb un mosaic i cantoneres de fusta. Té un aire discretament 1888: unes fulles que semblen de paper, combinades amb unes formes escairades que es podrien confondre amb triangles maçònics. No ho són: evocuen un moment concret de la història de Catalunya, quan els fabricants produïen mosaics amb rajoles de colors, la gent els combinava al terra de casa i tot marxava. La decoració suggeria connexions ocultes, relacions exòtiques, tot ben controlat, però el paviment no parava mai de rodar.

La pintura de l'Arian reproduceix, mitjançant la superposició de diversos elements, aquest vertigen.

La quadrícula blanca i negra del tauler d'escacs, una lleixa plena de gerros de ceràmica, una pila de peces de roba en una botiga de venda al major, una col·lecció de papallones emmarcades, les formes arborescents d'un escull de corall o uns grans pàm-pols de plantes selvàtiques i humides. I confosos amb els prismes ordenats i les formes repetides: un pregadéu, una arna, un peixet de plata, una aranya dels mars tropicals, una mona asseguda o una dependenta espantada. Un ésser que ha caigut en aquest entorn endreçat i amb la seva presència en contradiu les lleis. L'Arian contradiu les normes d'un món del qual no es pot alliberar i amb el qual —com les seves nenes balthusianes— s'ha resignat a conviure. El món li pesa. I ella introdueix al món un desequilibri que en fa trontollar la geometria implacable. Natura i artifici, vida i mort, moviment i quietud fan contrapès, com en els mosaics dels terres de les cases dels senyors on un cop hem trobat el centre, sempre n'apareix un segon i un tercer. La composició és una suma de desequilibris.

Un dels elements que més sobten d'aquesta pintura és el caràcter efímer, que lliga amb el que deia els jocs òptics. L'Arian va passant teles i en salva poquíssimes. En realitat, és com si estigués cercant un quadre on el seu món cristal·litzés de manera definitiva i l'alliberés de la necessitat de pintar i del llast de tot el que ha pintat fins ara. És una pintura a tot o res, sense cap idea de seriació, sense fórmules, sense complaença. Inquietant, però sense cap violència extrema. La nena podria arrencar

les ales de la papallona (la Monarca, que du a la maneta, capaç de volar quatre mil quilòmetres des del nord dels Estats Units fins a Mixoacan), el peix de plata podria devorar la tela, al fons del passadís la dependentia podria deixar caure el gerro. I res d'això no passa: la noia ens mira amb uns bells ulls ametllats, amb una clenxa perfecta; el noi jeu damunt l'estora amb una tassa de cafè i una sucrera plena de terrossos, duu corbata i armilla però al seus peus hi ha un gran felí. De vegades sembla com si les emocions i els sentiments s'escolessin fora del cos, deixant les figures exànimes, fent-se sòlids en les coses del voltant. Fulles i flors que s'entrecreuen, miralls que s'emmirallen, coralls que es barregen amb l'estampat del peix i que descriuen un món de formes fantàstiques, un Orient interior.

En les pintures d'Arian Morera dins i fora es confonen. Les formes que ens oprimeixen es presenten, al mateix temps, com emanacions pures de l'esperit. Com aquells budes que s'escapen per la cambra i vetllen el son del noi que els somnia.

ARIAN MORERA

(Igualada, 1969)

Dissenyadora industrial per l'Escola Massana de Barcelona.

Pintora i il·lustradora.

Treballa com a dissenyadora d'estampats per a l'empresa The Original Buff.

És professora de cursos de creativitat plàstica per a adults i imparteix classes per a mestres.

Treballa a l'Escola Municipal d'Arts i Oficis, Gaspar Camps, com a professora i coordinadora de monogràfics i del projecte «Sentits», en col·laboració amb l'Escola de Música d'Igualada.

Fruit d'aquest projecte de fusió de l'ensenyament de les arts «L'Escorxador», neix l'espectacle *Micro macro*.

Ha dissenyat vestuari i decorats per al teatre.

Ha participat en Supermercats d'Art de Barcelona, Marburg, Frankfurt i Berlín.

Va rebre un premi Ondas per la portada d'un disc.

Ha estat premiada per diversos cartells, seleccionada per a una medalla ADI FAD, classificada en el concurs internacional d'ex-libris «Le XXIème siècle».

Ha participat en exposicions col·lectives i individuals.

L'última exposició individual, *Últim viatge a Siracusa*, es va poder veure al Museu de la Pell d'Igualada el gener de 2007.

JULIÀ GUILLAMON I MOTA (Barcelona, 1962) és crític literari i columnista de *La Vanguardia*. Ha publicat els llibres *La ciutat interrompuda* (2001) i *Literatures de l'exili* (2005).

